

raade; men ellers kunne Alle være med til at stifte Menighed og dyrke Gud paa den Maade, de ville, og denne personlige Frihedsret strækker sig ud over Døden. Det er sideordnede Spørgsmaal, her er Tale om. Her er ikke Spørgsmaal om noget Underordnet. Jeg vil indrømme, at det erede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Voos) taler i Hygieinens Navn, naar han siger: det hidtilværende Standpunkt kunne vi vel ikke forbedre ved denne Tilladelse, men vi vente at forhindre en Forværrelse af de hygieiniske Forhold, af Kirkegaardens Indflydelse paa det omliggende Terrains Jordsmøn. Jeg skal ikke indlade mig paa dette Spørgsmaal; jeg tror ikke, at det endnu er saaledes gjenemdrøftet af Hygieinikerne, at vi ligesom kunne have nogen bestemt Mening derom. Man kan slutte sig til den ene eller den anden Side efter sin Følelse; men jeg for mit Vedkommende har ingen bestemt Mening i saa Henseende; jeg tror, at der kan være nogen Overdrivelse fra den ene eller den anden Side. Men hvis en saadan Tilladelse gives, vil det ikke kunne siges, at den ingen Betydning har, thi om den virkelige Tilstand delvis ikke er saa farlig, som den udgives for, er den dog forsaavidt farlig, som mangfoldige Mennesker tro, at den er det, og kunne blive syge ved at tænke paa, hvorledes Kirkegaardsvandet kan løbe fra den ene Grøft til den anden og fra den ene Ende af Gaden til den anden. Det er derfor hygieinisk taget ingenlunde unyttigt, at en saadan Tilladelse gives, thi fra det Dieblis kunne de Vedkommende forsøge det, og saa kunne de, der arbejde for denne Sag, ikke sige, at det paabydes dem at forværre den nærværende Tilstand, thi man kan da sige til dem: I have Tilladelsen; der vil da ikke være sat en Bom for en Forbedring af Forholdene saaledes som nu. Altsaa, selv hygieinisk taget har det maaste nogen faktisk Betydning, og selv om Forventningen om Brugen af Tilladelsen ikke sfer Fyldest, vil det vise sig, om der ikke hos Andragerne er noget for overdrevne Forestillinger om den nuværende Begravelsesmaades Stadelighed. Men dette er for mig det Underordnede. Det religiøse og politiske Moment i Sagen er for mig det afgjørende, og jeg stiller mig her, som jeg stiller mig i ethvert Spørgsmaal, der har religiøs Betydning og berører den religiøse Følelse hertilands; naar det ikke strider mod

den offentlige Orden — og det haabe vi, at den høitærede Justitsminister vil sørge for, at han faar saadanne Vighnsattester, at man er sikret mod, at der behøves nogen Undersøgelse af Viget, efterat det er brændt — og naar det ikke strider mod Sædeligheden, mod den sædelige Afstandsfølelse, saa siger jeg for mit Vedkommende her som overfor ethvert andet Spørgsmaal, der berører det religiøse Følelsesliv: personlig Frihed, altsaa her Begravelsesfrihed, det er det, der maa fordres.

Ordføreren (M. S. Larsen): At denne Sag skulde antage en saa stor Udstrækning, som Tilfældet har været, er mig til nogen Overraskelse. Jeg troede ikke, at en Forhandling om Vighbrændingsspørgsmaalet skulde kunne sætte Sindene i en saa alvorlig Bevægelse, som det har viist sig. Saa store Dimensioner anser Udvalget ikke Sagen for at have, men endnu mindre Betydning vilde den dog faae, hvis man skulde følge den Opfattelse, der er kommen frem, at en Henvisning til Justitsministeren skulde være tilstrækkelig, saaledes at man altsaa nøiedes med at faae Vighbrænding tilladt for de afvigende Trossamfund, medens Folketirkens Medlemmer skulde undergives absolut den nuværende Begravelsesmaade. Det har været mig noget besynderligt, at det erede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Briz) er kommet med et Ønske i den Retning her i Thinget, da han jo er Medlem af Vighbrændingsforeningens Bestyrelse; thi hvis vi fik en saadan Ordning, at Vighbrænding blev tilladt for de afvigende Trossbefjendere, men ikke for Folketirkens Medlemmer, saa vilde man, naar man ser paa Sammensætningen af Vighbrændingsforeningens Bestyrelse, komme til det Resultat, at af Bestyrelsens 5 Medlemmer vilde de 4, der, saavidt vides, høre til Folketirken — og man maa antage, at de høre til Folketirkens gode Medlemmer — lade det femte Medlem blive undertastet Vighbrænding, medens de selv vilde følge den gamle Wei. Det vilde ganske vist være overordentlig uvisomt, hvis det skulde være Foreningens Mening, at med Sligt kunde man slaa sig til No. (Briz: Jeg er ikke Medlem af Bestyrelsen.) Min Bemærkning gjælder altsaa ikke det